

2004
K.

Władysław
Kulesza

Chojnice
JOW „Gr. Pom.”
Łobocka Anna
zam. Helta

K: 503/503 Pom.
1

Lobocko Anna

T: K: 503/503 Pom.

Chojnice Tow. Sp. Pom.

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa *k. 3 s. 1-3*
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora —
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
- III/5 – Inne...

IV. Korespondencja

.....

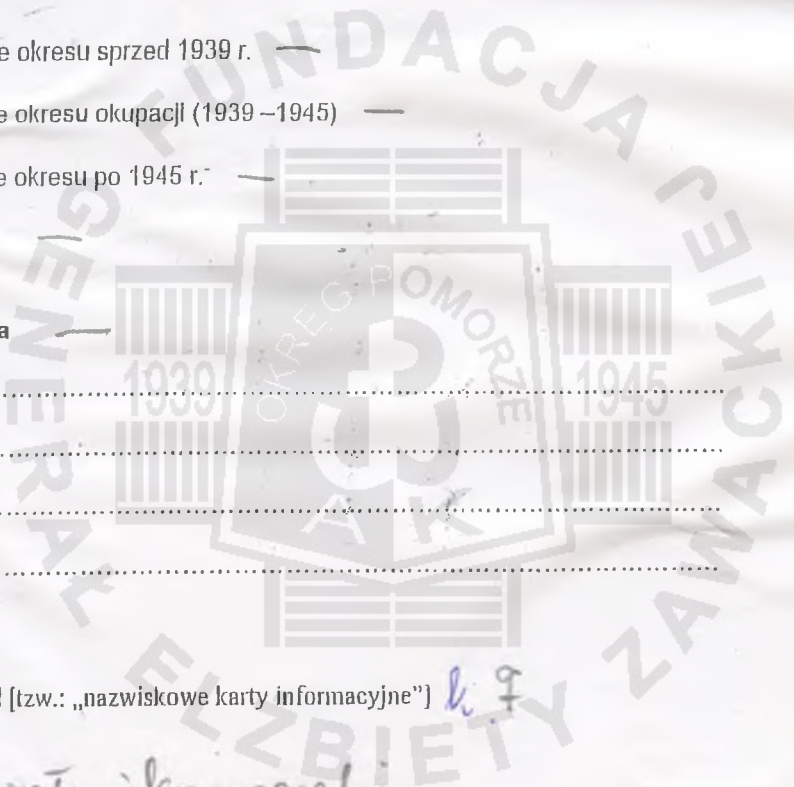
.....

.....

.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] *k. 9*

VI Fotografie *dwat ikonografii*

1/1. Relacja - Łobocka Anna

1. Relacja Władysława Kuleszy
o działalności Łobockiej Armii
z 19.01.1981; zbiory Elżbiety
Zawackiej, mpis, kop.

k. 3 s. 1-3

Anna Helta z domu Lebecka, ur.15.12.1921r. w powiecie tuchelskim w rodzinie leśnika.

Szkołę Powszechną skończyła w Rytle, poczem przez trzy lata uczyła się zawodu krawcowej.

Koniec edukacji zawodowej wypadł Annie na rok 1939, rektóry zamknął się kampanią wrześniową i jednocześnie rozpoczął się pięć i pół letnią okupacją hitlerowską. Po powrocie z nad Wisły w początkach września, pierwszą czynnością było ukrycie posiadanej przez ojca broni i amunicji. Na początku 1940 roku niemiecki Arbeitzant skierował Anne do pracy wlesie. Początkowo pracowała razem z wieloma ekologicznymi dziewczętami przy uprawach leśnych.

W późniejszym okresie niemiecki leśnik Kerona zaangażował Anne do pracy w swoim gospodarstwie rolnym w Ostrowach. W lutym 1942 roku z inspiracji Konrada Nałęczka ps."Orlik", komendanta "Gryfa" na gminę Ryteł, Anna wstępuje do "TOW Gryf Pomorski", "Orlik" orientował się doskonale w tym, że Anna wprzęgnięta do konspiracyjnego kieratu będzie pracowała z pełnym poświęceniem. Nałęcz był poważnie zaangażowany w sprawy konspiracyjne i nie posiadał odpowiedniej osoby, która by spełniała mu rolę łącznika między nim i poszczególnymi komendantami gmin i komendantem powiatowym Janem Bińczykiem, leśnikiem z Młynka. Annę Lebecką zaangażował Nałęcz do tej roboty od chwili wstąpienia do "Gryfa". Jej bezpośrednie kontakty były z niżej wymienionymi osobami: Kazimierz Zimny w Chejnicach, Deminik Piechowski Mylef /obecnie Zapera/ Słemiński Jan i Samplawski Roman z Rytle, p.Muszyńska - księgarnia w Czersku, p.Nieżwicki - Krzyż, Jan Bińczyk - Młynek. Poza wyżej wymienionymi, współpracowała z grupami partyzanckimi: Józefa Macieszka, Braci Knutów, gdzie przebywał jej brat Józef, Emila Cysewskiego i Szwenka w Wądołach. W owym czasie jej praca nie była tak lekka jak pisanie o niej. Jej podstawowym środkiem lokomocji był rewer, którym pekenywała i

2

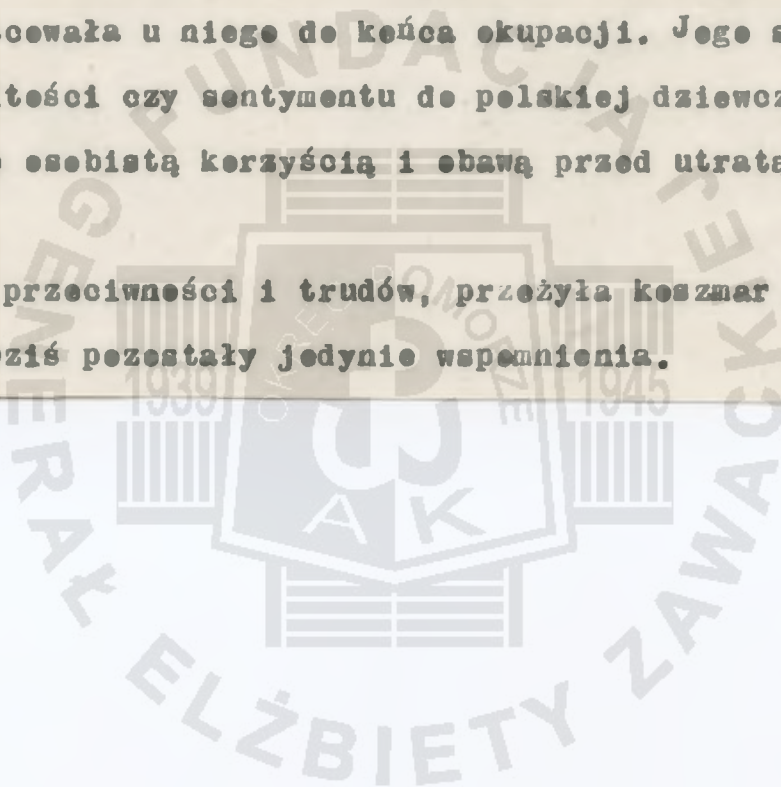
mniejsze i dalsze odległości. Przewoziła materiały kompromitujące oraz różną dokumentację nie zawsze szyfrowaną. Te podróże pod strachem odbywała przed lub po pracy u Kereny i te w tajemnicy tak przed szefem Niemcem jak również przed ekolicznymi mieszkańcami by nie wzbudzić podejrzeń, które w tych czasach z zasady smutnie się kończyły. Gajówka, w której zamieszkiwali Lebeccy była położona samotnie wśród lasu w odległości 1,5 km na północ od wsi Rytel. Jej usytuowanie zapewniało dojście lasem do samych zabudowań. Od strony północnej okalały gajówkę rozległe bagna i meczary, które stanowiły naturalną osłonę przed szybkobieżnymi pojazdami mechanicznymi. Pomiędzy bagnem i zabudowaniami był las, w którym był zbudowany schron na wypadek potrzeby ukrycia ludzi ściganych przez Niemców. Ponadto w mieszkaniu p. Lebeckich był zaimprowizowany pomysłowy schowek. Wykonano go w jednym z pokoi przez przemurewanie drugiej ściany w odległości 80 cm od pierwszej ściany. Takie schowek o długości ponad 3 m i szerokości 80 cm mógł pomieścić sporo ludzi i kompromitującego materiału. Skrócenie pokoju było na oko nie dostrzegalne, jedynie szczegółowe pomiary całego wnętrza mieszkania mogły doprowadzić do wykrycia tajemnej skrytki. Wejście do skrytki prowadziło z piwnicy. Dwie deski przecięte na belkach połączone razem otwierały się za pomocą zawiasów do środka kryjówki. Ta pomysłowo zbudowana kryjówka była praktycznie nie do odnalezienia. Sam korzystałem z tego schronienia w czasie oblawy w tym rejonie, gdy wskutek choroby zmuszony byłem przebywać na kwaterach. Rodzinę Lebeckich cechowała życzliwość i poświęcenie co przejawiało się w udzielaniu pomocy i ~~zapewnieniu~~ schronienia ludziem podówczas wyjętym z pod prawa. Życie rodzin polskich na Pomorzu w okresie minionej wojny było bezsporne trudniejsze aniżeli w innych regionach kraju. Los nie oszczędził również Lebeckich, mimo że mieszkali samotnie w lesie.

Z materiałów W. Kuleszy, powstałe 19. I. 81 r. do zbiorów EZ. 5

Ojca wywiezione do Niemiec, najstarszy brat Alojzy był więziony w twierdzy Tergan^u, braci zaś Franciszka i Józefa wcielono do Wehrmachtu. Franciszek stacjonował na wyspach Kreta i Rhodes natomiast Józef po przeszkoleniu militarnym otrzymuje urlop, z którego nie wraca do Wehrmachtu, uzbrojony z pełnym wyposażeniem zgłasza swój akces w oddziale partyzanckim braci Knutów, synów polskiego leśnika z Płocna. Jako partyzant doczekał się wyzwolenia w dniu 25 lutego 1945 roku.

Annie mimo wszystko dopisało szczęście. Dzięki staraniom Niemca Kerony, pracowała u niego do końca okupacji. Jego starania nie wynikały z litości czy sentymentu do polskiej dziewczyny, były one podyktowane osobistą korzyścią i obawą przed utratą darmowego robotnika.

Mimo wielu przeciwności i trudów, przeżyła koszmar hitlerowskiej okupacji. Dziś pozostały jedynie wspomnienia.

T:R:503/503 Pom.

Chojnice

Łobocka Anna

V. Marty informacyjne
k. ♀

503 Pa

503 Pa
Chirurgia

Helto Anna z d. Loboch

nr. 15.12.1921 r.

grnt
obr. Chojnice

2

Luboska Anna

Pom. Nr. 5/75. str. 22.

Laczniska „Orlika”

zob Luboska
Kosciuszka

1. 2. 503/Pom 3. ⁹⁰⁰⁰Chojnice
3

4. Lobočka Anna 5. 2 d. Lobočka
zamszina Helta

6. 7. Lobočka

8. 9. ur. 15. 12. 1921r.

10. 11.

12. Materiały W. Kuleszy, Pom. Nr. 5/75 str. 22
13. Zorganizacja *verte!*

11-42 Gryf Pom.

3

W lutym 1942 r. z inspirowania Kommandanta Hartmana
„Orlika” Komendant „Gryfa” na gus. Ryfel
A. Z. wstępuje do Gryfa. Zastępuje Tocznińskiego „Orlika”
Współprac. z grupami partyzanckimi.

~~Relacja~~

Lobocke Anna i Maria
m. o. w. ? Amy
2 Rytko 4
(wzmianka w księżce rel 160 Pan)

Amst
obw. Kuchynice

t
Łobocka Anna

rel. ^{49x} ~~170~~ / Pans - mat. wT. Kulewy str 16. ⁵

A. Łob. współpracowała z Władysławą
i Zofią Kuleszankami w prowadzeniu
wywiadu i przekazywaniu zdobytych wieś
domosii dowództwu oddziału.

-także w rel. z iWt. Lewińskich 1601 Pans.

uzmianka o współpracy z A. Mania, Łob.
z Rykla.

Kobacka Anna

Chojnice
Gryf Pom.

przypuszczalnie Tarcznicka "Gryfa" w
powiecie chojnickim

W. Kulesza, Mój deupacyjny las,
Pomerania, z. 5/1975, s. 22.

PO-94

a Łobęcka Anna
zam. Helta

Chojnice
partys.
Cysewski 7

Ło, cniiska dowo'dny samo-
dzielnego oddziału partyzanckiego
- Emila Cysewskiego ps. „Solid.”

zob. Sadowski Józef, Młómi nr 31806,
Warszawa 1999, str. 207-210

482. XI 100

Oprac. J.M. dn. 25 II. 86

na podst.:

- II rel. Wł. Kurleszy
- III wzm. w rel. Z. i Wł. Laviniskich
- V wzm. w Pamiętniku Nr 5/75 str. 22

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
503/Pow
wpływu 5-1981

Fotografie

17/6 Srelecha

Chojnice

Łobocka Anna

Zamężna Helta

Lobocka Anna

